

Sayı : 1480.....

2188

M. H. Z. N. B. O. Z. K. U. N. I.
Kenya W. V.

mok

T.E.B. BAKAN
MULAT BAKAN
12 JULI 1968
STAN

GEREKÇE

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), gerek Türkiye’de sosyal güvenlik sisteminden sorumlu ana kuruluş olması nedeniyle, gerekse ekonomik büyüklüğü ve bütçeden aldığı pay göz önüne alındığında, en önemli kamu kurumlarından biridir. SGK’nın etkin çalışması ve mali olarak sağlıklı bir yapıda bulunması, Anayasamızın temel niteliği olan ‘sosyal devlet’ ilkesinin gerektirdiği hizmetlerin gerektiği biçimde vatandaşlarımıza sağlanabilmesi ve sosyal güvenlik sistemimizin uzun vadede sürdürülebilir bir denge içinde kalması bakımından büyük önem taşımaktadır.

AKP hükümetleri döneminde, sosyal güvenlik sistemine dair birçok yapısal, kurumsal ve parametrik değişiklik yapıldığı halde, bu değişikliklerden beklenen olumlu sonucun alınamadığı ve SGK’nın sürdürülebilir ve mali olarak sağlıklı bir yapıya kavuşmaktan çok uzak olduğu izlenmektedir. Gelineen noktada SGK’nın içinde bulunduğu mali durum kaygı yaratmaktadır.

2002 yılında 2 milyar 386 milyon TL olan SGK açığı, 2016 yılı sonu itibariyle yaklaşık 10 kat artarak, 20 milyar 656 milyon TL’ye ulaşmıştır. 2016 sonu itibariyle SGK’ya devlet katkısı 46 milyar TL’ye, bütçeden SGK’ya sağlanan kaynak/transfer 108 milyar TL’ye çıkmıştır. TBMM’ne gönderilen 2018 yıl bütçesine göre, SGK’ya aktarılacak tutar, 2017 bütçesinde öngörülen 69.7 milyar TL’den, 87.6 milyar TL’ye çıkarılmaktadır. Bütçeden SGK’ya, toplanan primlerin 4’te 1’i oranındaki “devlet katkısı” olarak da gelecek yıl 57 milyar lira aktarılması öngörülmektedir. Bu kapsamda SGK’ya aktarılacak toplam tutar, 2018 yılında 144.6 milyar liraya ulaşacaktır.

SGK açıklarında ve devlet katkısında meydana gelen bu kaygı verici artış, SGK’nın kaynakları azami dikkatle, doğru ve etkin kullanmasının önemine işaret etmektedir. Her yıl merkezi yönetim bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumu’na aktarılan tutarlar belirgin olarak artarken, bu durum artan bütçe açıklarıyla giderek bozulan mali disiplin açısından da kritik önem taşımaktadır. Öte yandan şu unutulmamalıdır: devlet, vatandaşlarına, insan onuruna yakışacak bir yaşam düzeyi sağlamak, hastalık, işsizlik vb haller başta olmak üzere, genç-yaşlı herkesin, bugün ve yarın kendini güvencede hissetmesini temin etmekle sorumludur. Türkiye’de, Sosyal Güvenlik Sisteminin sorumlu kuruluşu SGK’nın, mevcut kaynakları en etkin şekilde kullanması, bu açıdan temel ilkedir.

Tam da bu endişelerin büyüdüğü bir noktada, 2016 Sayıştay denetim raporu, SGK’da kaynak kullanımı, alacakların tahsili gibi kamu kaynaklarının kullanımını doğrudan etkileyen konularda çok önemli sorunlar olduğunu ortaya koymuştur. Sayıştay tarafından yapılan incelemede, **icra takibinde bulunan SGK alacaklarına ilişkin izleme ve takip işlemlerinin diğer sistemler üzerinden yürütülerek, muhasebe sistemine intikal ettirilmemesi nedeniyle** 30.11.2016

tarihi itibariyle icra takibinde olan toplam 45,2 milyar TL'lık kurum alacağının mali tablolarda raporlanmadığı bilgisi de denetim raporunda yer almaktadır. Yani mali tablolarda gösterilmeye kurum alacağı, 2016 yılında SGK'ya aktarılan kamu kaynağı/devlet katkısı kadardır. Öte yandan aynı Sayıştay raporunda, bütçe gelirlerinin önemli bir kısmı sigorta primlerinden oluşan SGK'nın şu anda toplam 120,9 milyar lira alacağının bulunduğu ve bu alacakların büyük kısmının, işverenlerin ödemedikleri prim borçlarından kaynaklandığı görülmektedir.

SGK'da yaşanan bu sorun önlem alınmazsa, Türkiye'deki milyonlarca emekçinin sosyal haklarının daha da gerilemesine ve bunun yanı sıra, makro ekonomik dengelerin daha da bozulmasına yol açabilecek niteliktedir. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun mevcut durumunun analiz edilmesi, tartışılması ve SGK'nın etkin çalıştırılması için alınması gerekli tedbirlerin araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gereklidir.

